

ARKEOLOG

TANIM

İnsanın dünya üzerinde görülmesinden ortaçağa kadar geçen süreç içinde insana ilişkin her türlü kalıntı ve buluntuyu, doğal çevre ile insan arasındaki ilişkileri, yüzey, sualtı araştırmaları ve kazılarla ortaya çıkaran, inceleyen, değerlendiren ve koruyan kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Eski çağlardan günümüze kalmış toprak veya su altındaki eserleri gün ışığına çıkarmak için kazılar yapar,
- Kazılardan elde edilen eserleri temizler,
- Parça eserlerin yapıştırılmasını (konservasyon), bakım-onarım restorasyonunu yapar,
- Eserlerin kaydını tutar, korunmasını sağlar ve halkın bilgisine sunar,
- Kültür Bakanlığında çalışması durumunda; kazılarda gözlemci olarak görevlendirilebilir,
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarının SİT alanı belirleme çalışmalarına temel oluşturan raporlar hazırlar,
- Korunması gereken kültür ve tabiat varlıklarını saptar ve kaydını tutar. Bunlara yönelik koruma ve restorasyonlar konusunda kararlar çıkarılmasını sağlar,
- Çevresindeki antik kentlerin (ören yerlerinin) belirli aralıklarla denetimini yapar,
- Müzelerde çalışanlar koleksiyoncuların denetimini yapar.
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Spatula (ucu sivri küçük mala),
- Kazma, kürek, el arabası,
- Keski,
- Jeolog çekici,
- Dişçi aletleri,
- Su terazisi,
- Fırça, süpürge,
- Kaldıraç,
- Vinç, kepçe,
- Fotoğraf makinesi,
- Metre,
- Ölçüm, çizim araç-gereçleri,
- Kimyasal maddeler, Sondaj aletleri.

ARKEOLOG

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Arkeolog olmak isteyenlerin;

- Tarih ve kültür konularına meraklı ve bu alanlarda başarılı,
- Açık havada çalışmaktan hoşlanan,
- İyi bir gözlemci ve araştırmacı,
- Sözel düşünme ve neden-sonuç ilişkisini ortaya çıkarabilme gücüne sahip kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Arkeologlar görevlerine göre değişik ortamlarda çalışırlar. Araştırma yapan arkeologlar, çoğunlukla okuyarak, yazarak görev yaparlar, yaz aylarında kazı çalışmalarını açık havada yürütürler. Müzelerde çalışanlar için çalışma ortamı temiz ve sessizdir. Bir kazıda ilginç bir parçanın bulunması ve ait olduğu dönemin belirlenmesi uzun ve zahmetli bir çaba sonucunda gerçekleşir. Arkeologlar; eski çağ tarihçisi, heykeltıraş, mimar, topograf, teknik ressam, fotoğrafçı, epigraf (yazıt okuyan kişi) gibi meslek elemanlarıyla sürekli iletişim halinde çalışırlar.

ARKEOLOG

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Meslek eğitimi üniversitelere bağlı fakültelerin “ Arkeoloji ”ve “Arkeoloji ve Sanat Tarihi” bölümlerinde verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- YKS (Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı) kılavuzunda belirtilen giriş koşullarını taşımak,
- Meslek Yüksekokulları ile Açık öğretim Ön lisans Programlarının; Dikey Geçiş Sınavı (DGS) Kılavuzunda belirtilen bölümlerinden mezun olanlar, ÖSYM tarafından açılan Dikey Geçiş Sınavı’nda başarılı oldukları takdirde “Arkeoloji” lisans programına dikey geçiş yapabilirler.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır. Mesleğin eğitimi süresince; anadolu uygarlıkları, antik mimariye giriş, klasik arkeolojiye giriş, anadolu uygarlıkları, mitoloji, klasik dönem mimarisi, klasik dönem heykel sanatı, yunan ve roma resim sanatı, roma dönemi mimarisi, roma dönemi heykel sanatı, roma dönemi seramik sanatı, antik şehircilik gibi mesleki dersler verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Eğitimini başarı ile tamamlayanlara lisans diploması verilir.

ARKEOLOG

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Arkeologların çalışma alanları; üniversiteler (öğretim görevlisi veya araştırmacı olarak), Müzeler ve Anıtlar Genel Müdürlüğü' ne bağlı çeşitli müzeler, kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurulları, özel müzeler, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Maden Tetkik Arama Enstitüsüdür.

Arkeologların çalışma alanı oldukça dardır ve personel alımı sınırlıdır. En çok istihdam alanı sağlayan kurum Kültür ve Turizm Bakanlığı'dır.

Kendisini yetiştirmiş iyi derecede bir yabancı dil bilen arkeologlar, profesyonel turist rehberi olarak da çalışabilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

Yükseköğrenimleri süresince öğrenciler, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü'nün vermiş olduğu kredi ve yurt hizmetlerinden yararlanabilirler. Ayrıca çeşitli resmi ve özel kurum ve kuruluşlar tarafından sağlanan burslardan faydalanabilirler.

Bunun yanı sıra, mesleğin eğitimi sırasında kişinin istek ve donanımına göre, özel firmalarda çalışarak hem deneyim hem de kazanç elde edilebilmektedir.

EĞİTİM SONRASI

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar hizmet sınıfının ücretini alır. Zam ve tazminatlardan yararlanır.

Özel bir kurum veya kuruluşta çalışacak olanlar ise işyerinin büyüklüğüne ve çalışanın bilgi ve becerisine bağlı olarak işveren tarafından belirlenecek ücrete tabi olacaktır.

ARKEOLOG

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mezunlar yüksek lisans ve akademik kariyer yapabilirler. Akademik kariyerlerine uygun olarak yükseköğretim kurumlarında araştırma görevlisi, doktor, doçent, profesör gibi unvanlara yükselme olanağına sahiptirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Belli bir alanda uzmanlaşabilir. Bunlar; eski tunç çağı eserleri, konservatör (yarım eserlerin yapıştırılması), sikke (numismat), arkaik dönem heykeltıraşlığı, Helenistik çağ mimarisi, seramik, vb. alanlardır.

BENZER MESLEKLER

- Sanat Tarihçisi,
- Tarihçi.

ARKEOLOG

H- EK BİLGİLER

Arkeoloji kelime anlamı ile eskinin ilmidir. Eski medeniyetleri maddi kalıntılar yolu ile inceleyen bir bilimdir.

SİT: Eskiden insanların oturdukları yerlere SİT denir.

SİT tipleri:

- Mağaralar,
- Kaya altı sığınakları,
- Tümülüs ve höyükler,
- Antik kentler,
- Kutsal alanlar,
- Mezarlıklar,
- Sualtı siteleri.

I- KAYNAKÇA

- Meslek Elemanları,
- Çeşitli Üniversitelerin Katalogları,
- ÖSYM Üniversiteler, Yükseköğretim Programları ve Meslekler Rehberi – 2000,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması, ISCO-08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK)Üyesi Kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası <https://www.iskur.gov.tr>
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- ÜNİ-VERİ <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uni-veri>
- Ulusal Meslek Bilgi Sistemi <http://mbs.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı” <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.